

Naloge in pristojnosti revizijskih komisij pri spremljanju zunanjega revidiranja

Ugotovitve Agencije iz opravljenih nadzorov o delovanju revizijskih komisij v praksi

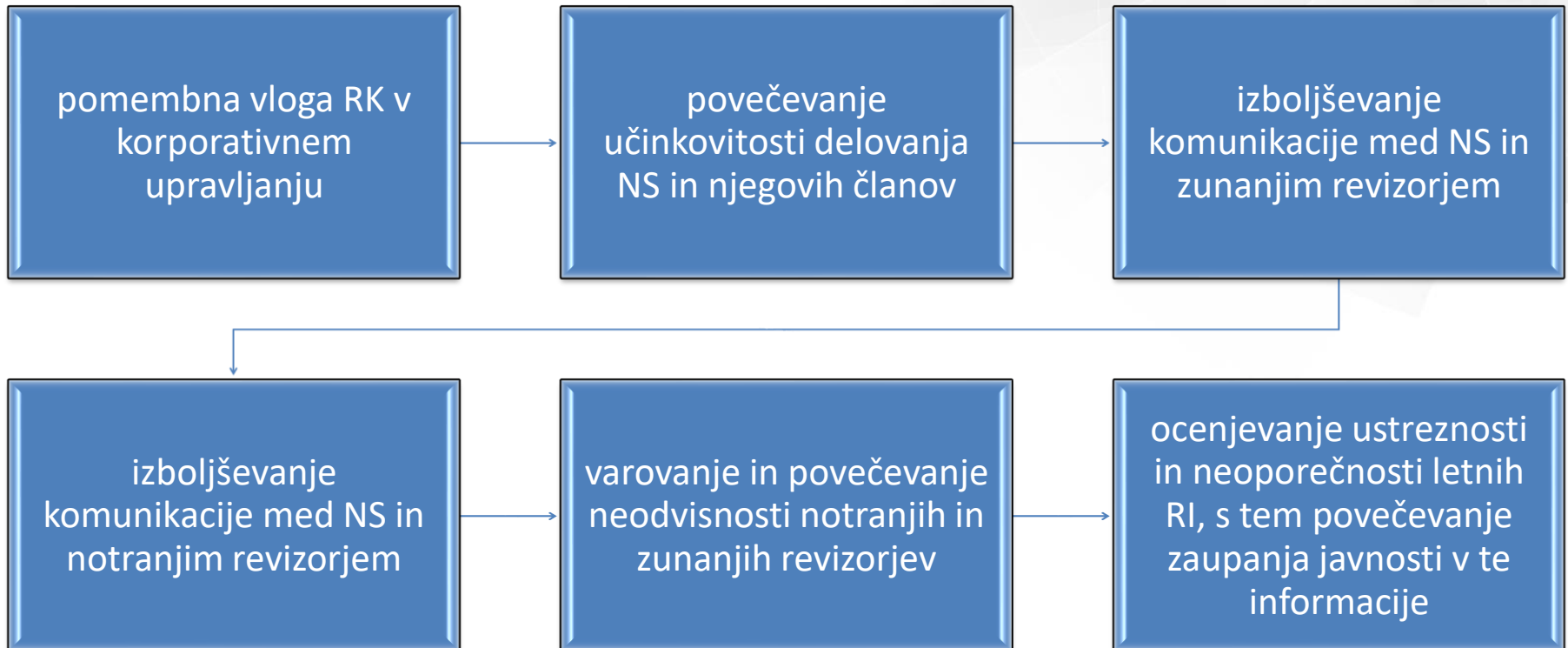
14.6.2022

**Mateja Cimerman, pooblaščenka revizorka
namestnica direktorja**

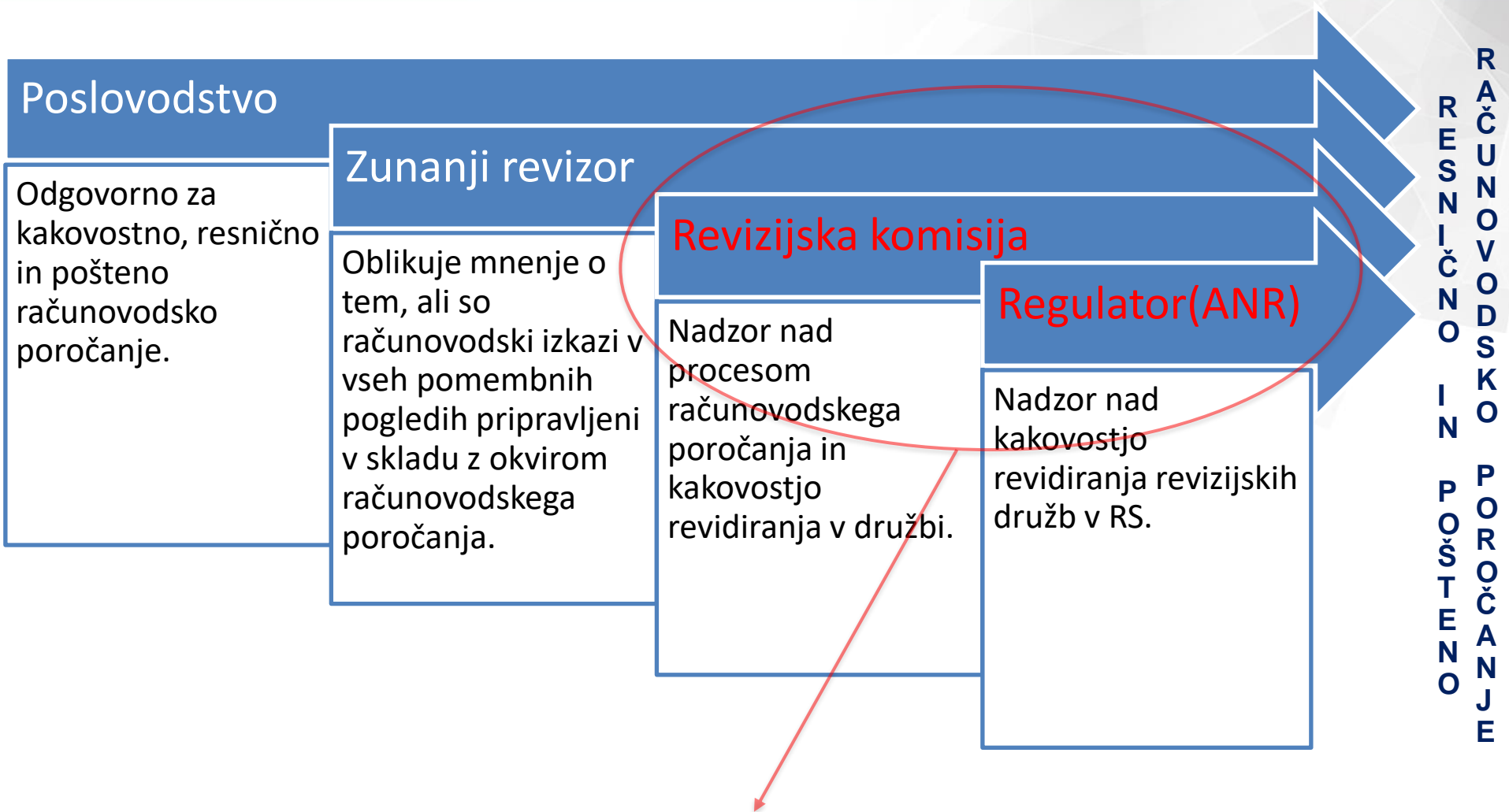
Izzivi pri delovanju revizijskih komisij

- Spremembe zakonodaje (ZRev-2 in ZGD-1): **poznavanje pristojnosti in nalog RK**
- Nova imenovanja RK v SJI skladno z novelo ZGD-1K (rok je bil 24. maj 2021)
- Razlike v izkušnosti članov RK v novih SJI; **pomembnost izkušenih zunanjih članov RK, računovodsko-finančna pismenost vseh**
- Vpliv epidemije COVID-19 v zadnjih dveh letih na delovanje RK (prednostne naloge, nova tveganja v družbi, razkritja v LP...)
- Vpliv in posledice ukrajinske vojne na delovanje družbe
- V Sloveniji ni daljše tradicije delovanja RK, zato so pomembna tudi avtonomna pravila (dobre prakse, kodeksi, smernice...)
- Spremljanje neodvisnosti zunanjega revizorja (zahtevno področje presoje, ali gre za dovoljeno ali prepovedano nerevizijsko storitev)
- Razmerja RK do NS
- Primeri, kjer RK obvladujoče družbe opravlja naloge odvisne družbe

Temeljni namen delovanja revizijskih komisij

Pomembna vloga revizijske komisije pri nadzoru nad kakovostjo revidiranja

PODPORA KAKOVOSTI IN UČINKOVITOSTI REVIDIRANJA

Kdaj lahko revizijska komisija prispeva h kakovosti revidiranja?

#

Vir: IFIAR poročilo o revizijskih komisijah in kakovosti revidiranja;
www.ifiar.org

Odgovornost revizijske komisije znotraj družbe

- **Revizijsko komisijo in člane RK imenuje nadzorni svet**
  - podrejeni oziroma podporni organ NS
  - pomoč NS na področjih, za katera so člani RK usposobljeni (pomoč NS pri izvajanju nadzora nad računovodskim poročanjem, notranjimi kontrolami, upravljanjem s tveganji in pri sodelovanju z revizorji)
  - Neposredno poročanje nadzornemu svetu – predsednik RK na sejah NS
- Ustanovitev revizijske komisije **ne spreminja odgovornosti** nadzornega sveta
- **RK opravlja delo na zahtevo NS in ni neposredno odgovorna nikomur drugemu**
- Na RK se lahko delegirajo delovne in strokovne naloge, ni pa mogoče nanje delegirati pristojnosti in odgovornosti NS
- Za vse odločitve, ki so sprejete na podlagi pomoči revizijske komisije, je **odgovoren nadzorni svet**
- **Prekršek z globo 1.000 do 5.000 EUR za člana RK, če odloča o vprašanjih, ki sodijo v pristojnost NS (691.a člen ZGD-1)**
- ZGD1: odgovornost RK za postopek izbire revizorja in oblikovanje predloga kandidata za revizorja družbe

Pravne podlage za delovanje revizijskih komisij in revizorjev SJI

ZGD-1

- Imenovanje RK
- Sestava RK (število članov, znanja in izkušnje)
- Naloge RK
- Dolžnost revizorja o sodelovanju in obveščanju RK o glavnih zadevah v zvezi z revizijo LP in pomanjkljivosti NK

Uredba o posebnih zahtevah v zvezi z obvezno revizijo SJI

- Večja vloga RK pri imenovanju revizorja
- Redni dialog med revizorjem in RK
- Vsebina dodatnega, podrobnejšega poročila revizijski komisiji o obvezni reviziji, po potrebi razprava o vsebini
- Revizor mora revizijski komisiji potrditi neodvisnost; izjava o neodvisnosti
- RK mora odobriti opravljanje nerevizijskih dovoljenih storitev s strani revizorja
- Ocenjevalec posla oceni teme razprav revizorja z revizijsko komisijo
- Spremljanje učinkovitosti delovanja RK s strani nadzornega organa

Zakon o revidiranju

- Opredelitev subjektov javnega interesa
- Dolžnost varovanja zaupnih informacij revizijske družbe ne velja primeru zahteve revizijske komisije v zvezi z ugotovitvami in zaključki Agencije o opravljenem nadzoru nad kakovostjo dela revizijske družbe.

Naloge in odgovornosti revizijskih komisij (280. člen ZGD-1)

1. SPREMLJANJE PROCESA RAČUNOVODSKEGA POROČANJA

- ✓ **Za računovodsko poročanje je odgovorna uprava!**

RK naj pregleda (pred predajo nadzornemu svetu):

- medletna in letno poročilo
- pomembna vprašanja računovodenja in poročanja
- računovodske usmeritve in spremembe (razlog sprememb, prihodnji učinki, razkritja)
- pomembne presoje in ocene, uporabljene pri pripravi RI – pomembnost poznavanja ključnih predpostavk, ki so podlaga za ocene
- računovodsko obravnavanje neobičajnih transakcij (odtujitve, prenehanja delov dejavnosti, poravnave sodnih sporov, transakcije s povezanimi osebami...)
- poslovno poročilo in jasnost in ustreznost razkritij v letnem poročilu

Kritičen razmislek o spodbudah/pritiskih, ki lahko vplivajo na prevarantsko računovodsko poročanje, preprečevanje prevar

... naloge in odgovornosti revizijskih komisij (280. člen ZGD-1)

2. SPREMLJANJE PROCESA UPRAVLJANJA TVEGANJ IN NOTRANJIH KONTROL

- spremljanje učinkovitosti in uspešnosti delovanja NK v družbi, poudarek na sistemih notranjih kontrol (ne posameznim kontrolam)

3. SPREMLJANJE DELOVANJA NOTRANJE REVIZIJE

- spremljanje učinkovitosti in uspešnosti NR v družbi
- pregled načrtov dela NR, poročil o delu NR, letnega poročila NR
- če ni službe NR – presoja RK na letni ravni, če je potrebna

4. OPOZARJANJE NA NEPRAVILNOSTI IN NEZAKONITOSTI

- pregled ustreznosti sistema za sporočanje napak, nepravilnosti, suma prevar glede rač. poročanja, obvladovanja tveganj oziroma poslovanja nasploh; zagotavljanje anonimnosti prijaviteljev

... naloge in odgovornosti RK v zvezi s SPREMLJANJEM ZUNANJEGA REVIZORJA

1. **Odgovornost** za **postopek izbire revizorja**, predlaganje nadzornemu svetu imenovanje kandidata za revizorja letnega poročila družbe.
2. Sodelovanje pri pripravi **pogodbe med revizorjem in družbo**, pri čemer so prepovedana vsa pogodbena določila, ki skupščini omejujejo izbiro imenovanja revizorja.
3. Sodelovanje pri določitvi **pomembnejših področij revidiranja**.
4. Pregledovanje in spremljanje **neodvisnosti** revizorja letnega poročila družbe, zlasti glede zagotavljanja **dodatnih nerevizijskih storitev**.
5. Spremljanje obvezne revizije računovodskih izkazov, zlasti **uspešnost obvezne revizije**, pri čemer upošteva vse ugotovitve in zaključke pristojnega organa (ANR).
6. **Sodelovanje z revizorjem** pri opravljanju revizije letnega poročila družbe, zlasti z medsebojnim obveščanjem o glavnih zadevah v zvezi z revizijo.
7. **Poročanje nadzornemu svetu** o rezultatu obvezne revizije, vključno s pojasnilom, kako je obvezna revizija prispevala k celovitosti računovodskega poročanja in kakšno **vlogo je imela revizijska komisija** v tem postopku.

Štirje sklopi nalog RK pri spremljanju zunanje revizije

#

1. IZBOR, (PONOVRNO)
IMENOVANJE IN PODPIS
POGODBE Z ZUNANJIM
REVIZORJEM, PREKINITEV
POGODBE

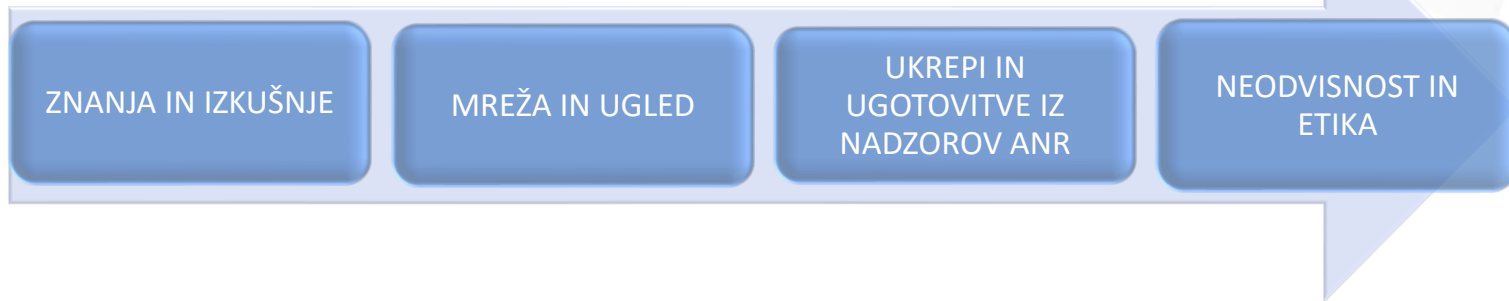
2. SPREMLJANJE
NEODVISNOSTI REVIZORJA
IN ODOBRAVANJE
OPRAVLJANJA DOVOLJENIH
NEREVIZIJSKIH STORITEV

3. SODELOVANJE Z
REVIZORJEM SKOZI
CELOTNO REVIZIJO

4. SPREMLJANJE
UČINKOVITOSTI IN
USPEŠNOSTI REVIZORJA

1. Izbor, (ponovno) imenovanje in podpis pogodbe z zunanjim revizorjem

- primarna in najpomembnejša naloga revizijske komisije
- RK je v celoti odgovorna za postopek izbora in imenovanje revizorja
- priprava postopka izbire na predlog RK: KRITERIJI, MERILA, RAZGOVORI

- IZBOR: nadzornemu svetu poda utemeljen predlog dveh revizijskih družb, ustrezno utemelji izbiro ene od možnosti
- Kakšen je postopek, če se na razpis prijavi zgolj ena revizijska družba?

Zadostno število opravljenih ur revidiranja s strani zunanjega revizorja

#

- ❑ **Opozorilo ANR na spletni strani:** zadostni viri za kakovostno revidiranje: [povezava](#)
- ❑ **Pomembnost in pomen zadostnega števila planiranih ur pri opravljanju revidiranja**
- ❑ Revizijska družba predlaga oceno časa in stroškov za izvedbo revizije, revizijska komisija pa je tista, ki mora uravnotežiti interese družbe po zmanjševanju časa in stroškov za izvedbo zunanjih revizij ter zagotavljanja kakovostnih revizijskih storitev.
- ❑ Za revizijo mora biti, da je revizija **kakovostno opravljena**, zagotovljeno **zadostno število delovnih ur**, v okviru katerih lahko revizijska skupina opravi **ustrezne revizijske postopke** in pridobi **zadostne revizijske dokaze**.
- ❑ **PRIPOROČILO AGENCIJE**
predvideno število ur za revizijo naj NE bo manjše
  - ❑ za srednje družbe od **150 ur**
  - ❑ za velike družbe od **300 ur**

2. Spremljanje neodvisnosti revizorja

REVIZORJEVA NEODVISNOST = temelj revizijske stroke

Pomembnost presoje neodvisnosti revizorja s strani RK

PODLAGE ZA PRESOJO NEODVISNOSTI REVIZORJA

Uredba

Zakon o revidiranju

Mednarodni kodeks
etike za računovodske
strokovnjake

Pravilnik o
prepovedanih
nerevizijskih
storitvah

- ✓ Revizijska družba mora celotno obdobje preverjati svojo neodvisnost v relaciji do revidirane družbe: **PISNO POROČANJE, LETNE IZJAVE O NEODVISNOSTI**
- ✓ RK mora ves čas razpravljati z revizorjem o nevarnostih za neodvisnost
- ✓ **USMERITEV RK GLEDE OPRAVLJANJA NEREVIZIJSKIH STORITEV ZUNANJEGA REVIZORJA** (dovoljene storitve + postopek izbire)

3. Sodelovanje revizijske komisije in zunanjega revizorja: področja

4. Spremljanje uspešnosti zunanjega revizorja

- RK naj seznaniti revizorja s **kriteriji za spremljanje uspešnosti**
- RK bo morala **dobro poznati delo revizorja**, da lahko oceni učinkovitost in uspešnost opravljene revizije.
- Dobra komunikacija olajša presojo uspešnosti revizorja, saj ga RK dobro pozna in lažje oceni.
- Razni viri in pripomočki (vnaprej opredeliti kriterije za oceno):
  - **Smernice za RK za spremljanje kakovosti za zunanje revizije (ANR+ZNS) – spletna stran ANR**
  - AQI (Audit Quality Indicators): **kazalniki kakovosti revizije**
  - Poziv RD za posredovanje informacij o **internih pregledih kakovosti** znotraj revizijske družbe (ugotovitve naj bodo predmet diskusije)
  - Poziv RD za posredovanje informacij o opravljenih **nadzorih s strani Agencije za javni nadzor nad revidiranjem** (ugotovitve naj bodo predmet diskusije)

Učinkovitost delovanja RK

- ✓ **Dobro pripravljen letni načrt dela**
  - ✓ Usklajen z NS in s finančnim koledarjem družbe
  - ✓ Usklajenost sej RK in NS
- ✓ **Zadostni viri za delo** (znanje, čas, možnost angažiranja zunanjih strokovnjakov po potrebi)
- ✓ **Pomembnost dobre komunikacije med NS in RK** sprotno in letno poročanje predsednika RK na sejah NS; pomembna je tudi razprava o predlogih RK – odločitev je vedno v pristojnosti NS!)
- ✓ **Predsednik RK** naj zagotavlja učinkovito delo RK s svojo proaktivnostjo
- ✓ **Minimalno število sej RK = 4.** Kakšno naj bo število sej za učinkovito delo RK?
- ✓ Pomembno je **izobraževanje in usposabljanje** članov RK, uvajanje novih članov RK

Učinkovitost delovanja RK

- ✓ **Poročevalci na sejah** (po presoji RK, opredelitev načina poročanja): predsednik uprave, član uprave za finance, pooblaščen revizor - ključni revizijski partner, vodja notranje revizije, vodja kontrolinga, vodja računovodstva, notranji in zunanji pravni svetovalci, drugi neodvisni člani nadzornega sveta
- ✓ **Po presoji RK srečanje RK z nekaterimi poročevalci brez navzočnosti uprave** (NR, zunanji revizor...)
- ✓ Na vseh sejah revizijske komisije prisotnost **sekretarja nadzornega sveta**, ki je hkrati tudi sekretar revizijske komisije.

Pristojnosti in vloga Agencije v zvezi z delovanjem revizijskih komisij

- ✓ **Uredba:** obvezno **merjenje učinkovitosti dela revizijskih komisij** s strani Agencije kot pristojnega organa
- ✓ **Zakon o revidiranju:** Agencija lahko izreče začasno prepoved opravljanja nalog članom RK pri ugotovljenih kršitvah opravljanja nalog (81.č člen ZRev-2)
- ✓ Leta 2018 in 2021 opravljeni **anketi** med subjekti javnega interesa o delovanju RK (presoja učinkovitosti delovanja RK)
- ✓ **Trenutne aktivnosti Agencije v zvezi s področjem delovanja RK:**
  - ✓ Številna vprašanja s strani RK glede posameznih nalog, imenovanja...
  - ✓ Neposredna komunikacija z RK pri opravljanju rednih nadzorov
  - ✓ Nadzor nad opravljanjem nalog RK v okviru opravljanja nadzorov nad revizijami SJI
  - ✓ Izobraževanje članov RK in posredovanje dobrih praks, Q&A
  - ✓ Posodobitev obstoječega seznama članov RK, tudi z novimi SJI

Aktivnosti Agencije v zvezi s presojo učinkovitosti revizijskih komisij v letu 2021

1. Izvedba ankete o vzpostavitvi, načinu delovanja in učinkovitosti delovanja revizijskih komisij med družbami, ki so postale subjekti javnega interesa s 1. 1. 2020 (46% odzivnost)
  - ❑ 70% RK ima 3 člane, 4 člane ima 19% RK, po 5 članov imajo ostale RK;
  - ❑ 54% RK je bilo imenovanih v letu 2021, na podlagi zahtev novele ZGD-1K;
  - ❑ 94% RK je odgovorilo, da revizijska družba zanje ni opravljala nerevizijskih storitev;
  - ❑ s strani revizijskih družb ni prišlo do kršitev zahtev drugega odstavka 4. člena Uredbe (preseganje 70 % kapice);
  - ❑ glede tretjega odstavka 4. člena Uredbe je 11% RK odgovorilo, da so s strani revizijskih družb prejeli obvestilo glede preseganja 15 % skupnih plačil in dodali tudi, kakšne ukrepe so glede tega izvedli;
  - ❑ postopek izbora revizorja je izvedlo 15% RK. Pri devetih novih imenovanjih je imela RK ključno vlogo pri odločitvah v postopku imenovanja, v dveh primerih, kjer ključne vloge niso imeli, so pojasnili, da je šlo za izbor na ravni skupine;
  - ❑ četrtnina RK se je z revizorjem sestala dvakrat, enkrat se je sestalo 21% revizijskih komisij, ostale RK so se sestale najmanj trikrat

Aktivnosti Agencije v zvezi s presojo učinkovitosti revizijskih komisij v letu 2021

2. Ažuriran seznam članov revizijskih komisij vseh subjektov javnega interesa

- ❑ za namen vzpostavitve komunikacije, ob dejstvu, da ima Agencija neposredne pristojnosti za nadzor nad delovanjem revizijskih komisij in ukrepanjem ob ugotovljenih pomembnih kršitvah 280. člena ZGD-1.
- ❑ vsebuje podatke o številu članov RK, poimenski seznam članov RK, funkcijo znotraj RK, neodvisnost posameznega člana, kontaktne podatke in trajanje mandata članov RK

3. Izvedba nadzora nad zakonitostjo delovanja RK v okviru opravljanja rednih nadzorov nad revizijskimi družbami, ki revidirajo SJI

- ❑ posredni nadzor delovanja RK prek pregleda revizijske dokumentacije: informacije, ki so bile na voljo iz posameznega revizijskega spisa oziroma revizijske dokumentacije, ki je bila predmet nadzora.
- ❑ Iz revizijske dokumentacije desetih zaključenih nadzorov pregleda revizijske dokumentacije nismo zaznali kakršnih koli nepravilnosti pri delu in opravljanju nalog revizijskih komisij, prav tako nanje ni posebej opozoril revizor, kar je sicer njegova naloga skladno s pravili revidiranja.

Aktivnosti Agencije v zvezi s presojo učinkovitosti revizijskih komisij v letu 2021

- ❑ Pooblaščen revizorji so večinoma dokumentirali sestanke z revizijsko komisijo ter arhivirali zapisnike sej revizijske komisije, ki se nanaša na konkretno revizijo računovodskih izkazov.
- ❑ Iz revizijske dokumentacije izhaja, da so bile revizijske komisije vseh nadzorovanih SJI imenovane in so opravljale vsaj minimalne naloge skladno z zahtevami 280. člena ZGD-1 oziroma iz revizijske dokumentacije ni bilo razvidno, da zahtevane naloge niso bile opravljene.
- ❑ Poleg pregleda revizijske dokumentacije je Agencija opravila še dva neposredna nadzora nad RK, in sicer na podlagi opravljenih preiskav delovanja dveh RK družb v večinski državni lasti. Nepravilnosti niso bile ugotovljene.

4. Izobraževanja predstavnikov Agencije za člane revizijskih komisij v zvezi z neodvisnostjo, pristojnostmi, nalogami in odgovornostjo revizijskih komisij, v povezavi s sodelovanjem z zunanjim revizorjem

Možnost ukrepanja Agencije zoper osebe, ki v SJI izvajajo naloge člana vodenja, nadzora, RK

Je imenovanje revizijskih družb v neskladju s 16. členom Uredbe

O razrešitvi ali odstopu revizijskih družb odgovorna oseba naročnika revizije ne obvesti Agencije ter ne poda ustrezne obrazložitve razlogov za razrešitev ali odstop (19. člen Uredbe)

RK ne pregleduje in ne spremlja neodvisnosti revizijske družbe, ki izvaja obvezno revizijo, ali katerega koli člana mreže, ki ji revizijska družba pripada, zlasti glede zagotavljanja nerevizijskih storitev

RK ne spremlja uspešnosti obvezne revizije ter ne upošteva ugotovitev in zaključkov Agencije o opravljenem nadzoru nad kakovostjo dela

RK ne sodeluje pri določitvi pomembnejših področij revidiranja

RK ne sodeluje s ključnim revizijskim partnerjem pri opravljanju obvezne revizije

Odgovorna oseba naročnika obvezne revizije ne omogoči komunikacije RK s ključnim revizijskim partnerjem

RK ne spremlja postopka računovodskega poročanja ter če ne pripravlja priporočil in predlogov za zagotovitev njene celovitosti

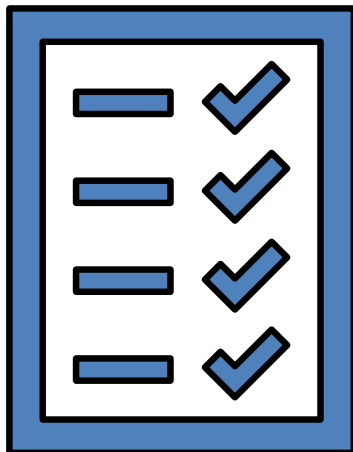
RK ne spremlja učinkovitosti in uspešnosti notranjih kontrol v družbi, notranje revizije, če obstaja, in sistemov za obvladovanje tveganj

RK ne nadzoruje neoporečnosti finančnih informacij, ki jih daje družba, ali ne opravi ocene sestave letnega poročila

Dosedanje ugotovitve opravljenih nadzorov o delovanju revizijskih komisij: POMANJKLJIVOSTI

- ❑ *Težave pri vzpostavitvi oz. imenovanju RK pri novih SJI*
- ❑ *RK v nekaterih novih SJI niso bile imenovane do roka (26.5.2021)*
- ❑ *Velike razlike med delovanjem RK v posameznih SJI*
- ❑ *Nedelujoče revizijske komisije*
- ❑ *Zgolj formalno delovanje RK, brez vsebinske presoje*
- ❑ *Neustrezna sestava članov RK*
  - ❑ *člani RK niso neodvisni od revidirane družbe*
  - ❑ *RK nima vsaj enega člana, ki je neodvisen strokovnjak, usposobljen za računovodstvo ali revizijo*
- ❑ *RK ne presoja vsebinskih vprašanj, ki bi jih skladno z ZGD-1 morala*
- ❑ *Nekritična presoja dela revizorja*

Člani revizijskih komisij imajo pomembno vlogo pri nadzoru nad kakovostjo revidiranja in izboljšanju revidiranja nasploh.

**HVALA ZA POZORNOST
VPRAŠANJA?**

mateja.cimerman@anr.si